

BBvAG

LVII Nationale Dagen voor Arbeidsgeneeskunde Brussel – 15 november 2018

De evolutie van de preventie in een Europees kader

Luc Van Hamme
Adviseur-generaal
Arbeidsinspectie-TWW
Hoofd van de regionale directies
luc.vanhamme@werk.belgie.be

Europees kader

- **1ste actieprogramma (1978)**
 - Specifieke richtlijnen : veiligheidssignalering (vanaf 1977), vinylchloridemonomeer (1978)
 - Kaderrichtlijn « chemische, fysische en biologische agentia » (1980) met verschillende bijzondere richtlijnen (lood, asbest en lawaai)

Europees kader

- **2de actieprogramma (1983-1987)**
 - Verlenging en aanvulling van het 1ste met nieuwe aspecten zoals opleiding en informatie
 - «gekwalficeerde meerderheid»
 - « minimale voorschriften » : gemeenschappelijk « sokkel » met het oog op een geleidelijke harmonisering van de arbeidsomstandigheden

Europees kader

- **3de actieprogramma (1988-1995)**
 - Opvoering van de veiligheid en van ergonomische maatregelen
 - Betere bescherming van de gezondheid
 - Beleid inzake opleiding en voorlichting
 - Specifieke initiatieven ten behoeve van de KMO's
 - Verbetering van de sociale dialoog
 - 1992: Europees Jaar van de gezondheid en de veiligheid op het werk

Europees kader

- **4de actieprogramma (1996-2000)**
 - Betere tenuitvoerlegging van de Europese wetgeving
 - Consolidatie en herziening van de bestaande bepalingen
 - Indiening van nieuwe voorstellen betreffende arbeidsmilieus met een hoog risico of specifieke categorieën werknemers
 - Programma van niet-wetgevende maatregelen, SAFE (Safety Actions for Europe), (steun voor praktische projecten ter verbetering van de arbeidsomstandigheden, met name in KMO's)

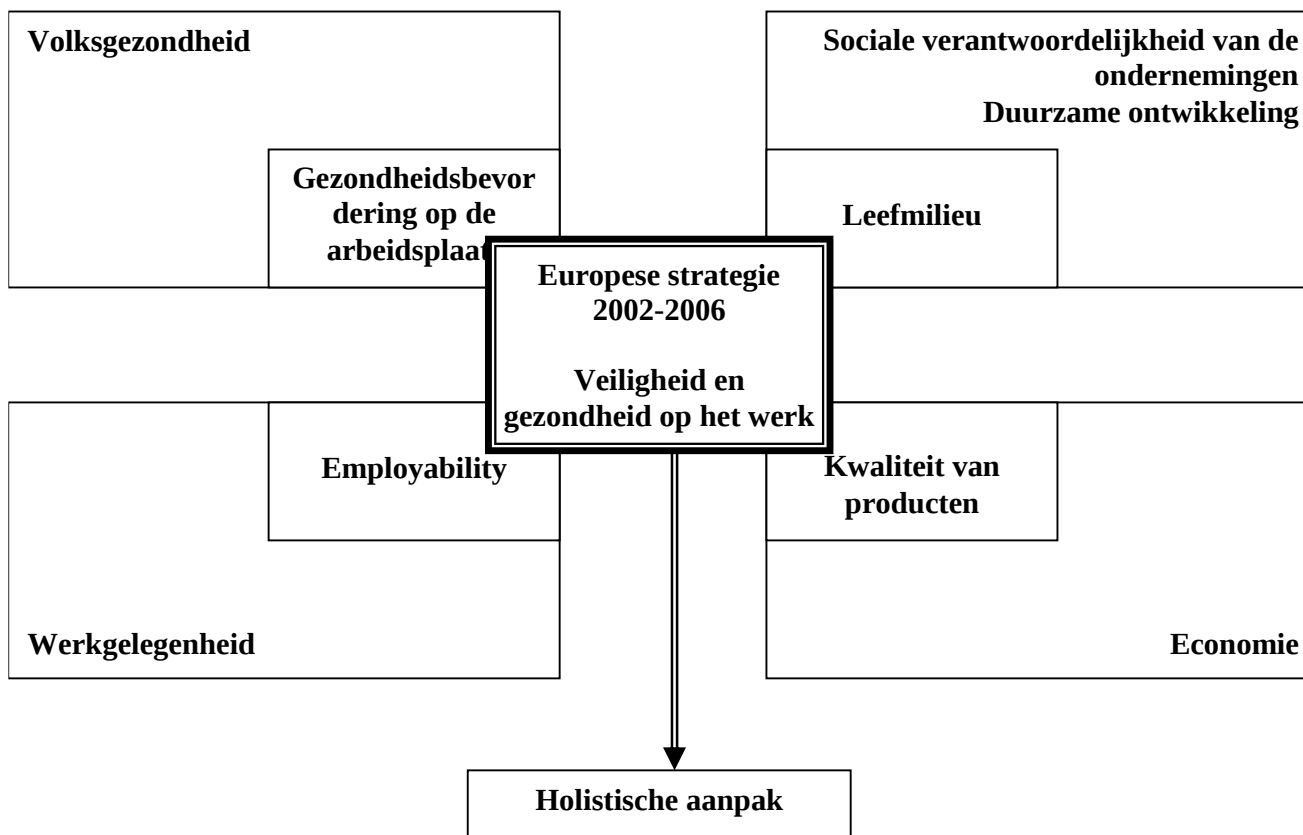

Europees kader

- **Europese gezondheids- en veiligheidsstrategie (2002-2006)**
 - Sociaal Agenda goedgekeurd door de Europese Raad van Nice in december 2000
 - Veiligheid en gezondheid op het werk ruimer geplaatst : kwaliteit van het werk en welzijn.
 - Kwaliteit van de arbeid uit verschillende, onlosmakelijk met elkaar verbonden componenten: verlangde kwalificaties, opleidingsniveau van de werknemers, aard van hun arbeidsverhouding en werkorganisatie en arbeidstijd

Europees kader

Gezondheidsbevordering

- **Definitie:** “gecombineerde acties om de gezondheid en het welzijn van de werkende mens te verbeteren”
- **Betrokken actoren**
 - Werkgevers
 - Werknemers
 - Maatschappij
- **Doelstellingen:**
 - arbeidsorganisatie en arbeidsomstandigheden verbeteren;
 - actieve participatie bevorderen;
 - zelfontplooiing aanmoedigen.

Gezondheidsbevordering

- **Middelen:**
 - Management
 - Personeelsbeleid (bedrijfscultuur, leiderschap, participatie)
 - Multidisciplinaire preventiediensten
- **Succesfactoren:**
 - Participatie
 - Integratie in beslissingsproces
 - Projectmanagement
 - Totale integratie

Inzetbaarheid (employability)

- **Definitie: “capaciteit van de mens om tewerkgesteld te worden”**
- **Kader: richtsnoeren voor werk rond 4 doelstellingen**
 - Inzetbaarheid (employability)
 - Ondernemerschap (entrepreneurship)
 - Aanpassingsvermogen
 - Gelijke kansen

Inzetbaarheid (employability)

- **Beïnvloedende factoren:**
 - Gezondheid
 - Functionele capaciteit (fysische en sociale capaciteit en andere gezondheidsaspecten)
 - Opvoeding en ervaring
 - Kennis en vaardigheden gebaseerd op talent, attitudes en motivatie

Sociale verantwoordelijkheid van de ondernemingen

- **Definitie:** “ondernemingen uit eigen initiatief bijdragen tot de verbetering van de maatschappij en haar omgeving”
- **Doel: evenwicht tussen:**
 - economische
 - sociale
 - leefmilieu**doelstellingen**

Sociale verantwoordelijkheid van de ondernemingen

- **Dimensies:**
 - Intern: beheer van menselijk kapitaal, OSH, inspelen op veranderingen, beheer van milieueffecten en natuurlijke hulpbronnen.
 - Extern plaatselijke gemeenschappen, zakenpartners, ,,
- **Toepassing**
 - holistische benadering
 - geïntegreerd onderdeel van het beleid
 - verslagen en audits
 - kwaliteit op het werk
 - sociale en milieulabels
 - sociaal verantwoordelijke investeringen

Europees kader

- Bevordering van de gezondheid op het werk aangepakt tegen de achtergrond van
 - de algemene ontwikkeling van de economische bedrijvigheid (meer diensten)
 - de arbeidsvormen (meer gediversifieerd)
 - de beroepsbevolking (meer vrouwen maar ook meer ouderen)
 - de samenleving in het algemeen (meer divers, maar ook gekenmerkt door sociale uitsluiting)

Europees kader

- **Strategisch plan (2007-2012)**
 - «De kwaliteit en de productiviteit op het werk verbeteren»
 - «Lissabon Strategie» met als strategische doel voor de Europese Unie:
«De meest concurrerende en dynamische kenniseconomie van de wereld worden die in staat is tot duurzame economische groei met meer en betere banen en een hechtere sociale samenhang».
 - Economische groei en werkgelegenheid kunnen in brede mate bevorderd worden door de kwaliteit en de productiviteit op het werk te garanderen

Europees kader

- **Strategisch kader (2014-2020)**
- **Uitdagingen**
 1. De implementatie verbeteren (de capaciteit van kleine en micro-ondernemingen om doeltreffende preventiemaatregelen te nemen, verhogen)
 2. De preventie van beroepsziekten verhogen door nieuwe opkomende risico's aan te pakken
 3. Het probleem van de demografische veranderingen aanpakken

Europees kader

- **Sleutel Strategische doelstellingen**
 - Het consolideren van de nationale strategieën voortzetten
 - De conformiteiten met de veiligheids- en gezondheidsreglementering faciliteren (in het bijzonder in de kleine en micro-ondernemingen)
 - Betere controle van de reglementering
 - Vereenvoudiging van de bestaande reglementering

Europees kader

- Het probleem van de veroudering, de opkomende risico's, de preventie van de beroepsziekten en beroepsgebonden ziekten aanpakken
- Verbetering van de verzameling van de statistische gegevens en ontwikkeling van gegevensbanken
- Betere coördinatie van de Europese en internationale inspanningen

Europees kader

– Europese instrumenten

- Wetgeving
- EU fondsen
- Sociaal dialoog
- Communicatie en informatie
- Synergiën met andere beleidsdomeinen

www.werk.belgie.be

FEDERALE OVERHEIDSDIENST WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG